

Biuletyn informacyjny

URBACT

Kwiecień 2012

NOWE PODEJŚCIE DO POLITYK MŁODZIEŻOWYCH WYNIKI NABORU PROJEKTÓW WKRÓTCE

Z bliska:

Reforma polityki dotyczącej młodzieży –
doświadczenia z projektu My Generation

"Młodzi ludzie w Europie są nie tylko rozczarowani brakiem perspektyw na przyszłość – są oburzeni i gotowi do działania. Pragną, aby ich głos został usłyszany i oczekują rozwiązań." To opinia Roberta Arnkila, Głównego Eksperta w projekcie URBACT o nazwie [My Generation](#), którego celem było określenie sposobów zacieśnienia współpracy z młodymi ludźmi w miastach poprzez odpowiednie dostosowanie polityk i projektów. Robert Arnkil uważa, że nowe, partycypacyjne i integrujące podejście ma kluczowe znaczenie dla rozwoju efektywnej, długoterminowej polityki młodzieżowej w Europie.

Potrzeba nowego paradygmatu w politykach
młodzieżowych

Zdaniem Roberta Arnkila zbyt często zdarza się, że ostatnią grupą interesariuszy jaką prosi się o poprowadzenie – nie wspominając nawet o opracowywaniu – projektów dotyczących młodych ludzi są ci, którzy mają z nich w przyszłości skorzystać. Młodzi beneficjenci obsadzeni są na ogół w pasywnej i symbolicznej roli, co poważnie osłabia znaczenie, trwałość i możliwość upowszechniania wypracowanych rezultatów.

Kompleksowa polityka młodzieżowa musi docierać do tych, do których niełatwo jest dotrzeć. Powinna też wykorzystywać nieformalne umiejętności

młodych ludzi i bardziej skutecznie łączyć je z edukacją formalną, zatrudnieniem i przedsiębiorczością.

Robert Arnkil utrzymuje, że poprawa klimatu wokół polityki młodzieżowej wymaga nowej "filozofii", dla której punktem wyjścia byłoby rzeczywiste zaangażowanie młodych ludzi i zintegrowanie ich aktywności z programami społecznymi, usługami publicznymi, edukacją i współpracą ze środowiskiem biznesu.

Jak to osiągnąć? Oto trzy kluczowe rozwiązania zidentyfikowane przez partnerów projektu My Generation:

Lekcja 1: Młodzi ludzie jako prawdziwi współtwórcy

Projekt My Generation postawił sobie za cel, aby działać inaczej. Uczestnictwo w programie URBACT oraz w projekcie My Generation stworzyło możliwość podjęcia kroków na rzecz zreformowania polityki młodzieżowej i rozwoju nowej kultury współtworzenia. Na każdym etapie i we wszystkich podejmowanych działaniach uczestnicy projektu My Generation zadawali sobie pytania: *Jak wygląda rzeczywiste zaangażowanie młodych ludzi w nasz projekt? W jaki sposób można je zwiększyć?*

Aby nawiązać dobre kontakty i tworzyć wspólnie z młodymi ludźmi, projekt My Generation musiał zmienić dotychczasową formułę warsztatów i spotkań i zmodyfikować wykorzystywane dotąd sposoby komunikacji i produkty: teraz musiały one być bardziej aktywne, kreatywne i odwoływać się do wszystkich zmysłów. Okazało się również, że spotkania mogą być okazją do dobrej zabawy!

Lekcja 2: Zmiana filozofii zaangażowania i działania

Według Roberta Arnkila, nietrudno domyślić się dlaczego młodzież nie reaguje zbyt dobrze na typowe warsztaty oparte na prezentacjach i monologach. A kto tak naprawdę je lubi?

Dlatego właśnie, jego zdaniem, konieczna jest zmiana całej dotychczasowej metody

zaangażowania. Jej modyfikacja oznacza wykorzystywanie wszystkich dostępnych kanałów i form komunikacji międzyludzkiej oraz działania, takich jak dialog, ruch, taniec, muzyka obraz czy film.

Dla przykładu, podczas jednego z warsztatów w ramach projektu My Generation, zamiast wykładów na temat tego co myśli młodzież mieszkająca w poszczególnych miastach, młodzi uczestnicy zostali błyskawicznie przeszkoleni przez profesjonalistów w technikach wideofilmowania, a następnie zostali poproszeni o wyjście na ulice i nakręcenie kreatywnych filmów na temat swojego pokolenia – co młodzież myśli, jak postrzega swoje miasto. Filmy zostały zamieszczone w serwisie *YouTube*. Innymi słowy, młodzi ludzie nabyli przydatne umiejętności (kręcenie filmów, praca zespołowa, korzystanie z Internetu), a jednocześnie otrzymali szansę kreatywnego wyrażenia swoich poglądów.

Lekcja 3: Nowa filozofia polityki młodzieżowej

Nikt nie jest w stanie rozwiązać złożonych problemów społecznych samodzielnie. Kluczem jest stworzenie efektywnych polityk i nawiązanie lepszych kontaktów pomiędzy wszystkimi interesariuszami 'problemu młodzieży'. Dlatego, w trakcie projektu My Generation organizowaliśmy interdyscyplinarne warsztaty z udziałem młodych ludzi, ekspertów, mieszkańców miasta, przedsiębiorców i polityków.

Nowe narzędzie proponowane dla celów zrównoważonej polityki młodzieżowej: przegląd polityk młodzieżowych w miastach

Zaangażowanie nie jest jedynym warunkiem sukcesu. Kolejny etap to zapewnienie zrównoważonej i trwałej polityki. W tym celu, projekt My Generation stworzył „przegląd polityk młodzieżowych w miastach”. Narzędzie to zostało opracowane w celu ułatwienia identyfikacji dobrych praktyk w różnych obszarach polityki dotyczącej spraw młodzieży.

Partnerzy uczestniczący w projekcie zostali zainspirowani doświadczeniami wybranych miast

charakteryzujących się wyjątkowo bogatym zestawem polityk młodzieżowych.

Za przykład może posłużyć miasto Rotterdam. Partnerzy z innych miast byli pod wrażeniem skali zaangażowania młodych ludzi w tym mieście, a także innowacyjnymi metodami zapewniającymi, że głos młodzieży zostanie wysłuchany. Koncepcja Młodzieżowej Rady Miasta okazała się kluczową strukturą motywującą młodych ludzi do działania i dającą im realne wpływy w mieście. W rezultacie, większość miast biorących udział w projekcie My Generation zdecydowała się na powołanie Młodzieżowych Rad. Projekt My Generation zakończył się w roku 2011, ale jego dorobek jest nadal aktywnie wykorzystywany.

Więcej informacji na ten temat:

- [W poszukiwaniu zrównoważonej i trwałej polityki młodzieżowej - Robert Arnkil \(URBACT Tribune\) - PDF](#)
- [My Generation](#) – strona internetowa programu URBACT
- [Rezultaty końcowe projektu My Generation](#) - strona internetowa programu URBACT

Raport specjalny

Przeciwdziałanie pogarszającej się kondycji mniejszych miast Europy : OP-ACT

Wyzwaniem jakie stawia sobie projekt OP-ACT realizowany od roku 2009 w ramach programu URBACT jest przeciwdziałanie problemom, z jakimi borykają się małe i średnie miasta. Aktualnie, na etapie finalizowania Lokalnych Planów Działania, pytamy trzech partnerów projektu, jak zamierzają ustabilizować sytuację gospodarczą i społeczną w swoich miastach.

Grupa Robocza OP-ACT, której celem jest zaproponowanie [11 uczestnikom](#) projektu opcji działania ('Options for Action'), skupia miasta, dotknięte skutkami trzech wspólnych problemów:

zmian demograficznych, pogarszającej się kondycji gospodarki lokalnej i kryzysu finansowego. Doświadczenia z udziału w projekcie wskazują ponadto, że każde z miast – w tym Leoben w Austrii, Medias w Rumunii i Dąbrowa Górnicza w Polsce - boryka się dodatkowo z własnymi, specyficznymi problemami.

Stworzenie kreatywnego otoczenia dla młodych ludzi w Leoben

Zdaniem Wolfganga Domiana, Lidera Projektu OP-ACT i menadżera zarządzającego usługami publicznymi w mieście Leoben, projekt wpisuje się doskonale w szerszy kontekst. "Lokalny Plan Działania nie jest odrębnym rozwiązaniem – jest powiązany z ogólnymi planami miasta", mówi Domian. Jednym z głównych punktów planu jest stworzenie Centrum Kreatywności (Kreativwerkstatt) w mieście Leoben – miejsca dla artystów, muzyków, designerów, przedstawicieli sztuk performatywnych, a także osób wykonujących wolne zawody związane z branżą mediów i nowych technologii. Dostępne będzie również wsparcie finansowe i doradcze dla małych firm. "Przeprowadziliśmy badanie w lokalnych szkołach, które wykazało, że aż 50% uczniów pragnie pozostać w naszym regionie, ale oczekuje zapewnienia kreatywnej przestrzeni, w której mogliby się rozwijać" opowiada Wolfgang Domian. Miasto Leoben chce oczywiście zatrzymać młodych ludzi, zamiast biernie przyglądać się ich odpływowi, a perspektywy związane z kreatywnymi obszarami aktywności będą stanowić istotną zachętę. Lokalizacja centrum została już wyznaczona.

Kreativwerkstatt to nie jedyny punkt planu, który obejmuje większą liczbę obszarów. Jedną z zalet miasta jest fakt, iż dzięki silnej obecności przemysłu wśród mieszkańców znajduje się wielu emerytowanych, wysoko wykwalifikowanych inżynierów – idealnych kandydatów na mentorów (tzw. 'Aniołów Biznesu') dla młodych przedsiębiorców. Aby zmienić klimat miasta i zaangażować społeczność imigrantów zaplanowano otwarcie targu przypraw w Leoben. Dalsze plany zakładają stworzenie kampusu dla seniorów oraz centrum informacyjnego, a także

rewitalizację zasobów mieszkalnych – szczególnie pod kątem dostępności mniejszych mieszkań oraz adaptacji strychów i loftów, które stanowiłyby interesującą ofertę dla młodych ludzi.

W opinii Wolfganga Domiana, plany te stanowią rozwinięcie inicjatyw podejmowanych przez władze miasta. "Udało nam się wiele zdziałać przez ostatnie 10 lat, a URBACT i projekt OP-ACT stwarzają możliwość kontynuacji naszych dotychczasowych osiągnięć. Myślę, że tak samo jest w przypadku innych miast partnerskich, które dzięki projektowi odzyskują nadzieję, co jest bardzo ważne. Nie można załamywać rąk nad sytuacją w jakiej się znaleźliśmy – trzeba wymyślać dobre rozwiązania, dążyć do stabilizacji i przetrwać."

Plany zagospodarowania terenów nad jeziorami w Dąbrowie Górniczej

Na etapie finalizowania Lokalnych Planów Działania, uwidaczniają się różnego rodzaju indywidualne uwarunkowania i priorytety poszczególnych miast. W przypadku Dąbrowy Górniczej celem jest stworzenie nowego oblicza miasta, chociaż lokalny przemysł hutniczy nadal odgrywa główną rolę w gospodarce lokalnej. Miasto stawia szczególnie na rozwój turystyki w oparciu o potencjał, jaki stwarzają cztery sztuczne jeziora powstałe z dawnych wyrobisk kopalnianych. Do dziś, działania podjęto jedynie w odniesieniu do dwóch z nich, Pogorii III i IV. Punktem wyjścia dla Lokalnego Planu Działania jest zatem studium wykonalności, które ma odpowiedzieć na pytanie czy koncepcja rozwoju 'zielonej turystyki' może zostać rozszerzona i czy jest w stanie przyciągnąć turystów nie tylko z terenu aglomeracji katowickiej, ale również z bardziej odległych regionów.

Jak dotąd, rozwój terenów nad jeziorami jest ograniczony: powstała około czterokilometrowa asfaltowa ścieżka rowerowa, a zbiorniki są wykorzystywane w niewielkim stopniu przez żeglarzy. Koncepcja zakłada znalezienie inwestorów i powołanie partnerstwa publiczno-prywatnego, którego celem byłby dalszy rozwój bazy do uprawiania sportów wodnych, w tym motorowodnych, poszerzenie zaplecza dla żeglarzy,

wioślarzy i kajakarzy oraz budowa sieci ścieżek rowerowych. Plany zakładają również budowę restauracji na brzegu jezior oraz obiektów hotelowych, których liczba jest wciąż niewystarczająca. Pod uwagę brane jest również stworzenie nowej marki.

Dostosowanie szkoleń i edukacji do potrzeb lokalnej gospodarki w mieście Medias

Budowa marki będzie również elementem Lokalnego Planu Działania miasta Medias, gdzie wyzwaniem jest stworzenie bazy nowych umiejętności i kwalifikacji, aby przyciągnąć do miasta więcej firm i zahamować odpływ ludności. To przemysłowe miasto zamieszkiwane przez około 55 000 ludzi straciło na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat około 10 000 wysoko wykwalifikowanych osób poszukujących pracy, które wyjechały do największego miast ośrodka w regionie o nazwie Sibiu, do Bukaresztu lub za granicę. W rezultacie, rynek zatrudnienia jest nadal uzależniony od miejsc pracy w tradycyjnym przemyśle – na przykład w przedsiębiorstwach montujących pojazdy i produkujących części dla przemysłu motoryzacyjnego – a deficyt umiejętności wymaganych w nowoczesnych branżach kreatywnych i opartych na wiedzy pogłębia się.

W związku z tym, Lokalny Plan Działania miasta Medias będzie koncentrował się na zacieśnieniu współpracy pomiędzy państwowym systemem edukacji i sektorem szkoleń a lokalnymi podmiotami gospodarczymi, tak aby profil siły roboczej był lepiej dostosowany do potrzeb istniejących przedsiębiorstw oraz tych, które miasto planuje przyciągnąć. Innym elementem planu jest otwarcie ośrodka świadczącego usługi doradcze dla przyszłych przedsiębiorców oraz rozwój działalności centrum wsparcia utworzonego kilka lat temu, które może ułatwić kontakty pomiędzy uczelniami i lokalnymi przedsiębiorcami. Na razie, centrum zajmuje się pracami nad tworzeniem nowej marki mającej poprawić wizerunek miasta Medias, a w przyszłości będzie również oferować szkolenia w zakresie kreatywnych sektorów gospodarki

i technologii informatycznych, ze szczególnym uwzględnieniem multimediiów.

Inną opcją dla rozwoju regionalnego jest zainwestowanie w turystyczny potencjał historycznego centrum miasta oraz położonych w pobliżu zamków i rezydencji. Medias można wypromować zarówno w oparciu o jego własne walory jak i jako miasto stanowiące bazę do podróży po Transylwanii, zwiększając w ten sposób zatrudnienie w sektorze usług.

Sieć współpracy OP-ACT umożliwiła opracowanie kompleksowych programów zmian miastom, których przyszłość jest często niepewna, a które jednocześnie nie potrafią samodzielnie oderwać się od swojej przeszłości. Jak tłumaczy Hanns-Uve Schwedler, Główny Ekspert OP-ACT, "większość miast będących naszymi partnerami jest nadal zdominowana przez swoje przemysłowe tradycje i historyczne dziedzictwo, co odbija się silnie na mentalności osób decydujących o politykach rozwoju. Odejście od koncepcji budowy ośrodka przemysłowego jest dla nich bardzo dużym problemem."

Najbliższe wydarzenia w ramach tego projektu URBACT to spotkanie w mieście Altena w Niemczech w dniach 20-22 czerwca, poświęcone tematyce rozwoju gospodarczego, a następnie spotkanie w mieście Medias w dniach 10-12 września, podczas którego partnerzy będą omawiać swoje Lokalne Plany Działania. Prezentacja ostatecznych planów odbędzie się podczas konferencji końcowej projektu OP-ACT w mieście Leoben, w dniach 7-8 listopada bieżącego roku.

Więcej informacji na ten temat:

- [OP-ACT](#) – strona internetowa programu URBACT

URBAKTUALNOŚCI

Duża liczba zgłoszeń podczas trzeciego naboru projektów do programu URBACT

Ponad osiemdziesiąt projektów z udziałem setek miast z całej Unii Europejskiej zostało zgłoszonych podczas trzeciej i ostatniej rundy naboru projektów do programu URBACT. Spośród 82 aplikujących partnerstw miast, wybranych zostanie maksymalnie 19, które stworzą nowe Sieci Tematyczne URBACT koncentrujące się na zrównoważonym i zintegrowanym rozwoju miast.

Zakwalifikowane wnioski są obecnie analizowane przez międzynarodowy panel ekspertów. Jest to jeden z etapów procesu oceny poprzedzającego ostateczną decyzję, jaka zostanie podjęta dnia 23 kwietnia 2012 roku przez Komitet Monitorujący Programu URBACT. Lista wybranych projektów zakwalifikowanych do wstępnej, sześciomiesięcznej Fazy Rozwoju zostanie opublikowana na stronie internetowej Programu URBACT.

"Tak duże zainteresowanie udziałem w Programie URBACT ze strony miast z krajów członkowskich UE jest dla nas bardzo motywujące" powiedział Emmanuel Moulin, Dyrektor Sekretariatu URBACT. "Wybrane zostaną najlepsze propozycje. Celem tworzenia sieci jest zapewnienie realnej poprawy procesów zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju w miastach partnerskich."

Jeśli chodzi o zakres merytoryczny, zgłoszenia rozkładają się dość równomiernie we wszystkich trzech kategoriach tematycznych Programu URBACT:

- Miasta innowacyjne: 42,70% ogółu otrzymanych zgłoszeń
- Miasta zrównoważone: 37,80% ogółu zgłoszeń
- Miasta zapewniające integrację społeczną: 19,50% ogółu zgłoszeń

W ujęciu geograficznym, najwięcej miast składających wnioski w charakterze Lidera projektu pochodzi z Włoch (23%) i Hiszpanii (17%). Inne kraje

z dużą liczbą miast kandydujących na Liderów projektów to Holandia, Wielka Brytania i Portugalia (średnio po 10% łącznej liczby w złożonych wnioskach). Spośród 82 zgłoszeń, w sześciu przypadkach liderami są miasta z nowych krajów członkowskich Unii Europejskiej, w tym trzy miasta z Węgier, dwa z Rumunii i jedno ze Słowenii.

Więcej informacji na ten temat:

- [Dlaczego warto się zaangażować](#) – strona internetowa Programu URBACT
- [Nabór projektów do Programu URBACT](#) – strona internetowa Programu URBACT
- [Projekty URBACT](#) – strona internetowa Programu URBACT

URBACT II

URBACT to europejski program wymiany i nauki promujący zrównoważony rozwój obszarów miejskich. Program umożliwia miastom z całej Europy nawiązywanie współpracy w celu opracowywania rozwiązań najpoważniejszych problemów nękających obszary miejskie, co potwierdza kluczową rolę tej inicjatywy w podejmowaniu działań związanych z coraz bardziej złożonymi zmianami społecznymi. Jest on pomocy w znajdowaniu praktycznych rozwiązań o innowacyjnym i zrównoważonym charakterze, integrujących aspekty ekonomiczne, społeczne i ekologiczne. W ramach programu miasta mogą dzielić się dobrymi praktykami i doświadczeniami z profesjonalistami z całej Europy. Program URBACT zrzesza 300 miast, 29 państw i 5 000 aktywnych uczestników.

www.urbact.eu/project

EUROPEAN
PROGRAMME
FOR
SUSTAINABLE
URBAN
DEVELOPMENT

